

Братя Грим
Цар Дроздобрад

Живял някога един цар, който имал много красива дъщеря. Но тя била толкова горда и високомерна, че все не харесвала своите обожатели. Отпращала ги един след друг и дори се подигравала с тях.

Веднъж царят заповядал да бъде устроено голямо пиршество и поканил от близо и отдалече всички благородници, които имали желание да се оженят. Дошли те да се представят и застанали в една редица: на първо място царете, после херцозите, князете, графовете и бароните, накрая обикновените благородници. Тогава накарали принцесата да ги разгледа, но тя у всеки намерила някакъв недостатък. Един ѝ се сторил много дебел и тя казала:

– Винена бъчва.

Друг ѝ се сторил много висок:

– Дълъг и тънък – същинско въже,
а от такива не стават мъже.

Трети ѝ се сторил нисък:

– Този къс е и дебел –
патка е, но не орел.

Четвърти бил много блед.

Пети много – червендалест:

– Герест петльо.

Шести не стоял добре изправен:

– Истинско дърво зелено
и зад печка изсушено.

Особено смешен ѝ се видял един цар в началото на редицата, понеже брадичката му била малко крива. И принцесата викнала:

– Ой, брадичката на този
човек е като на дрозд!

И оттогава му останал прякорът Дроздобрад.

Но старият цар, като видял, че дъщеря му само се подиграва с хората и отблъсква всички, ужасно се разгневил и се заклел, че ще я накара да вземе за мъж първия просяк, който се мерне пред портите на двореца.

След няколко дни под прозорците спрял един странстващ певец и запял с надеждата да получи макар и нищожна милостиня. Чул песента му царят и рекъл:

– Доведете го при мене!

Влязъл след малко певецът, облечен в изпоцапани, дрипави дрехи, попял на царя и на дъщеря му после протегнал ръка за милостиня. А царят казал:

– Твоята песен много ми хареса и затова ще ти дам дъщеря си за

жена.

Принцесата изтръпнала от страх, но царят казал:

– Заклех се да те дам на първия просяк, който се мерне край двореца, и няма да престъпя клетвата си.

Не помогнали никакви жалби и никакви увещания, довели свещеника и принцесата била принудена да се венчае с певеца веднага. После царят рекъл:

– Сега ти си просякиня и не бива да останеш повече в двореца ми. Последвай мъжа си!

Уловил я просякът за ръка, извел я и тя тръгнала пеша с него. Стигнали до една голяма гора и тя попитала:

– Чия е тази хубава гора?

– Владение на цар Дроздобрад.

Да бе го взела, твоя би била.

– Ах, моя земен път е тъй нерад:

не взех тогава цар Дроздобрад!

После минали през тучно зелено поле и тя пак попитала:

– Чие е тук зеленото поле?

– Владение на цар Дроздобрад.

Да бе го взела, твое би било.

– Ах, моя земен път е тъй нерад:

не взех тогава царя Дроздобрад.

После минали през един голям град и тя пак попитала:

– А чий е този хубав град?

– Владение на царя Дроздобрад.

Да бе го взела, щеше твой да е.

– Ах, моя земен път е тъй нерад:

не взех тогава царя Дроздобрад.

Но певецът ѝ казал:

– Никак не ми харесва, че непрекъснато желаяш друг за мъж. Толкова ли лош съм аз?

Накрая стигнали до една много мъничка къщурка и тя попитала:

– Чия ли е пък тази къща малка,

тъй вехта и прихлупена, и жалка?

Певецът отвърнал:

– Тази къща е моя и твоя, в нея ще живеем двама.

Вратата била ниска и принцесата навела глава, за да влезе.

– Къде е прислугата? – попитала тя.

– Каква прислуга? – отвърнал мъжът ѝ. – Ти сама ще вършиш

всичко, което искаш да бъде свършено. Запали веднага огън и сложи вода да сготвиш нещо, че съм ужасно уморен.

Но принцесата не умеела нито огън да запали, нито ядене да сготви, така че беднякът трябвало да и помогне да приготви криво-ляво нещо. А след като изяли оскъдната гозба, легнали да спят.

На другата сутрин той я събудил рано-рано и я накарал да се захване с домакинството.

Живели така няколко дни и изяли всичко, каквото имали за ядене. Тогава мъжът казал:

– Така не може да продължава: само да ядем, а да не печелим нищо. Ти трябва да плетеш кошници.

Отишъл той край реката, нарязал върбови вейки и ги донесъл у дома. Започнала тя да плете, но жиливите върбови вейки изранили нежните ѝ ръце.

– Виждам, че не върви – рекъл мъжът. – Я по-добре седни да предеш, може би ще се справиш по-добре.

Седнала тя и се опитала да преде, но тънката нишка скоро порязала нежните ѝ пръсти и те почнали да кървят.

– Виждаш ли – казал мъжът ѝ, – не те бива за никаква работа; добре се наредих с тебе! Сега ще се помъча да започна търговия с грънци; ти ще ходиш на пазара и ще ги продаваш.

„Ох, помислила си тя, ако на пазара дойдат хора от татковото царство и ме видят как съм седнала да продавам грънци, как ще ми се подиграват!“

Но нямало какво да прави – трябвало да се съгласи, иначе щяла да умре от глад.

Първия ден потръгнало, защото тя била хубава, хората на драго сърце купували от нея и плащали, колкото им искала; мнозина дори давали парите и не вземали грънците. Със спечелените пари преживели известно време.

После мъжът пак купил нови глинени съдове. Отишла тя, седнала на края на пазара, наредила грънците край себе си и започнала да ги продава. Не щеш ли, пристигнал на кон един пиян хусар, блъснал се в грънците и ги счупил. Разплакала се тя и от уплаха не знаела какво да прави.

– Ох, какво ли ме чака! Какво ще каже мъжът ми! – завайкала се тя.

Отишла си тичешком къщи и му разказала какво се е случило.

– Така става, щом се сяда с грънци на края на пазара – казал мъжът ѝ. – Стига си плакала сега, виждам, че не те бива за никаква работа. Но

аз се отбих в царския дворец и питах дали нямат нужда от кухненска прислужница. Обещаха ми да те вземат и в замяна ще ти дават ядене.

Тогава принцесата отишла в двореца и станала кухненска прислужница – помагала на готвача и вършела най-черната работа. Закрепила под дрехата си две торбички с по едно гърненце, в които слагала каквото ѝ отделяли от неизядената храна, и я занасяла къщи.

Случило се, че празнували сватбата на първородния царски син и горката жена се качила горе и застанала отвън до вратата на голямата зала, за да погледа. Като запалили свещите и почнали да влизат гостите, кой от кой по-хубав, и всичко засияло от разкош, сърцето ѝ се свило. Тя се замислила за тежката си участ и проклела гордостта и високомерието си, които я довели до такова унижение и такава бедност. От време на време прислужниците ѝ отстъпвали малко от чудесните гозби, които внасяли и изнасяли; тя слагала всичко в гърненцата си, за да ги занесе после у дома.

По едно време влязъл царският син, целият в кадифе и коприна и със златна верижка на шията. Като видял младата хубава жена, застанала до вратата, той я уловил за ръка и я повел да танцува с нея. Но тя се съпротивлявала и изтръпнала от страх като забелязала, че това е цар Дроздобрад, който искал ръката ѝ и когото тя отблъснала с присмех. Но всичко било напразно – той я завел в залата. Не щеш ли, скъсала се връвта, на която били вързани торбичките. Гърненцата паднали, супата се разляла и късчетата месо се пръснали по пода. Като видели това, гостите почнали да се смеят и да се подиграват. Тя тъй се засрамила, че ѝ се искало да потъне в земята. Спуснала се към вратата, за да избяга, но на стълбата я настигнал един мъж и я върнал. Като го погледнала, видяла, че това е цар Дроздобрад. Той ѝ заговорил ласкаво:

– Не се плаши, аз и певецът, който живееше с тебе в бедната къщурка, сме един и същи човек. Заради тебе се престорих на друг. Аз бях също хусарят, който ти счупи грънците. Всичко това стана, за да сломя гордостта ти и да те накажа за високомерието, с което ти ме отблъсна.

Заплакала тя с горчиви сълзи и рекла:

– Бях много несправедлива към тебе и не заслужавам да бъда твоя жена.

Но царят ѝ казал:

– Успокой се! Тежките дни свършиха, сега ще отпразнуваме сватбата си.

Дошли дворцовите прислужнички и облекли принцесата в разкошна рокля. Дошъл и баща ѝ с цялата си придворна свита и всички ѝ

Цар Дроздобрад

пожелали щастие. Чак сега започнала истинската веселба. Хубаво щеше да бъде, ако ти и аз също бяхме там.

КРАЙ

© Димитър Стоевски, превод от немски

Brüder Grimm
König Drosselbart

Сканиране и разпознаване: Анани Младенов

Публикация:

Братя Грим – Приказки
Превод – Димитър Стоев
Илюстрации – Антония Дончева
Редактор – Петя Дочева
Технически редактор – Иван Додов
Издателство – „Св.св. Кирил и Методий“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2443>]